

Sygn. akt IV. P. 55/14 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Alicja Wiśniewska
Protokolant:	sekr. sądowy Agnieszka Krysiuk

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2014 r. w Suwałkach na rozprawie

sprawy z powództwa **R. A., M. I. i B. P.**

przeciwko **Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w A.**

o świadczenia z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych

I. Oddała wszystkie powództwa.

II. Zasądza od powoda **R. A.** na rzecz pozwanego **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w A.** kwotę 900 zł (dziewięćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

III. Zasądza od powódki **M. I.** na rzecz pozwanego **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w A.** kwotę 900 zł (dziewięćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV. Zasądza od powódki **B. P.** na rzecz pozwanego **Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w A.** kwotę 900 zł (dziewięćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powodowie B. P., R. A. oraz M. I. w odrębnych pozwach wniesionych przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w A. domagali się zapłaty odpowiednio kwot: 6.028,00 zł; 5.388,00 zł; 5.388,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwów do dnia zapłaty tytułem świadczeń socjalnych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Argumentowali, iż w dniu 23 lipca 2013r. komisja składająca się z przedstawicieli związków zawodowych oraz przedstawiciela dyrekcji SP ZOZ w A. rozpatrzyła pozytywnie wnioski pracowników, w tym powodów, o przyznanie świadczeń socjalnych, z rekomendacją do dyrekcji o wypłatę przyznaných świadczeń. Pomimo to do dnia wniesienia pozwów pracodawca nie wypłacił przyznaných świadczeń, uchylając się od tego obowiązku.

Nakazami zapłaty wydanymi w uproszczonym postępowaniu upominawczym w sprawach o sygn. akt IV. Np. 24/14 upr., IV. Np. 26/14 upr. oraz IV. Np. 25/14 upr. Sąd Rejonowy w Suwałkach uwzględnił roszczenia powodów w całości i orzekł o kosztach sądowych.

W sprzeciwach od nakazów zapłaty pozwany Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w A. wniósł o oddalenie każdego roszczenia i zasądzenie od powodów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentował, iż roszczenia pozwów są bezpodstawne albowiem zgodnie z postanowieniami Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych obowiązującym w pozwanym zakładzie pracy decyzje o przyznaniu świadczeń socjalnych poszczególnym osobom uprawnionym podejmuje pracodawca w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi. W spotkaniu przedstawicieli organizacji związkowych działających w SP ZOZ w A. w dniu 23 lipca 2013r. nie uczestniczył dyrektor pozwanego zakładu, ponadto na wnioskach powodów o pomoc socjalną, na które się powołują, brak jest podpisów dyrektora pozwanego zakładu zatwierdzających przyznanie świadczeń. Zgodnie z §9 regulaminu ZFŚS świadczenia są przyznawane na wniosek i mają charakter uznaniowy, zaś uprawnieni nie mogą domagać się zwrotu środków pieniężnych rekompensujących wartość pomocy socjalnej w przypadku jej nie przyznania. Ponieważ pozwany pracodawca nie przyznał powodom dochodzonych przez nich świadczeń, nie przysługuje im roszczenie o zapłatę świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Postanowieniem z dnia 19 maja 2014r. (k.82) oraz z dnia 4 czerwca 2014r. (k.267) Sąd Rejonowy w Suwałkach działając na zasadzie art. 219 k.p.c. połączył sprawy z powództwa B. P., R. A. oraz M. I. przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w A. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Sąd Pracy ustalił, co następuje:

B. P., R. A. oraz M. I. pozostają zatrudnieni w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w A..

B. P. w dniu 5 lipca 2013r. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia socjalnego w postaci dopłaty do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie. Następnie w dniu 19 lipca 2013r. złożyła wniosek o przyznanie zapomogi losowej (dowód: wniosek k.294-295).

R. A. w dniu 15 lipca 2013r. złożył wniosek o przyznanie świadczenia socjalnego w postaci bezzwrotnej pomocy na remont mieszkania oraz dopłaty do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie (dowód: wniosek k.290-291).

M. I. w dniu 11 lipca 2013r. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia socjalnego w postaci bezzwrotnej zapomogi doraźnej oraz dopłaty do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie (dowód: wniosek k.292-293).

W dniu 23 lipca 2013r. odbyło się spotkanie przedstawicieli organizacji związkowych działających w SP ZOZ w A. w sprawie rozpatrzenia wniosków o przyznanie świadczenia socjalnego z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. W spotkaniu nie uczestniczył dyrektor SP ZOZ w A., ani też inna osoba umocowana do działania w imieniu dyrektora. Uczestniczyła w spotkaniu M. P. jako tzw. służba socjalna (dowód: protokół ze spotkania k.64-79, lista obecności k.80, zeznania świadka M. P. k. 307v).

Obecni na spotkaniu zaakceptowali pozytywnie 236 wniosków o przyznanie pomocy bezzwrotnej na remont mieszkania, 227 wniosków o przyznanie dopłaty do wypoczynku zorganizowanego we własnym zakresie, 72 wnioski o przyznanie materialnej pomocy bezzwrotnej w związku z trudną sytuacją życiową i rodzinną oraz 7 wniosków o przyznanie zapomogi losowej, w tym wniosek B. P., na łączną kwotę świadczenia - 6.028,00 zł; R. A. na kwotę 5.388,00 zł oraz M. I. na kwotę 5.388,00 zł. Pracodawca nie przyznał świadczeń socjalnych zaakceptowanych przez przedstawicieli związków zawodowych (dowód: protokół ze spotkania k.64-79, wnioski k.290-295, zeznania świadka M. P. k. 307v).

Sąd Pracy zważył, co następuje:

Zasady i warunki przyznawania świadczeń z funduszu świadczeń socjalnych, osoby uprawnione do korzystania ze świadczeń i pomocy z funduszu oraz cele, na które przeznaczane są środki w pozwanym Samodzielnym Publicznym

Zakładzie Opieki Zdrowotnej w A. uregulowane zostały w Regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (k.50-59).

Regulamin świadczeń socjalnych jako wewnętrzzakładowy akt normatywny wydany na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U.2012.592) jest źródłem prawa pracy w rozumieniu art. 9 k.p. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2001r., I PKN 355/00).

W myśl §4 regulaminu ZFŚS obowiązującego w pozwanym zakładzie pracy decyzje o przyznaniu świadczeń socjalnych poszczególnym osobom uprawnionym podejmuje pracodawca w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi u pracodawcy. Usługi i świadczenia, zgodnie z §9 pkt 2, są przyznawane na wniosek osoby uprawnionej i mają charakter uznaniowy, uprawnieni nie mogą domagać się zwrotu środków pieniężnych rekompensujących wartość pomocy socjalnej w przypadku jej nie przyznania.

Powyższe wskazuje, iż konkretna osoba nabywa prawo do świadczenia socjalne dopiero gdy zostanie ono jej przyznane przez pracodawcę. Roszczeniowego charakteru nabierają bowiem świadczenia socjalne dopiero po ich przyznaniu przez pracodawcę. Z dowodów zgromadzonych w sprawie jednoznacznie wynika, iż pozwany pracodawca nie przyznał powodom świadczeń socjalnych w kwotach zaakceptowanych przez przedstawicieli związków zawodowych na spotkaniu w dniu 23 lipca 2013r. Dyrektor pozwanego pracodawcy ani też inna osoba umocowana przez niego nie brała udziału w spotkaniu, a przedstawione do zaakceptowania wnioski o świadczenia socjalne nie zostały zaakceptowane i świadczenia nie zostały przyznane. W tej sytuacji po stronie powodów nie powstało roszczenie o wypłatę konkretnego świadczenia socjalnego.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 lutego 2010r. (II PK 186/09) „...Sąd pracy może oddalić powództwo o świadczenie z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, gdy podstawę prawną roszczenia stanowi samo jedynie postanowienie regulaminu, a nie indywidualny akt pracodawcy przyznający świadczenie. Jak wynika z powyższych założeń, pracownik nie może wywodzić swoich roszczeń o świadczenie z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych bezpośrednio z treści art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Świadczenia socjalne mają charakter uznaniowy. Ich przyznanie przez pracodawcę oraz ustalenie ich wysokości uzależnione jest od spełnienia kryteriów socjalnych, tj. od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z funduszu. Dopóki jednak pracodawca nie przyzna konkretnemu pracownikowi konkretnego świadczenia, dopóty pracownik nie może go skutecznie dochodzić na drodze sądowej”.

Zdaniem Sądu decyzja przedstawicieli związków zawodowych, którzy w dniu 23 lipca 2013r. pozytywnie zaopiniowali wszystkie wnioski o świadczenia socjalne, w tym wnioski powodów, nie może zastąpić decyzji pracodawcy o przyznaniu konkretnego świadczenia. Zgodnie z §4 regulaminu ZFŚS w SP ZOZ w A., który pozostaje w zgodzie z postanowieniami art.27 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991r. o związkach zawodowych (Dz.U.2014.167) zakładowe organizacje związkowe posiadają status organu opiniodawczego albowiem uczestniczą w uzgodnieniach dotyczących przyznania świadczeń socjalnych. Ostateczną decyzję w tym przedmiocie podejmuje jednakże pracodawca, która w stosunku do powodów nie zapadła – nie przyznano im świadczeń dochodzonych pozwami.

Podkreślenia wymaga fakt, iż w przypadku wykorzystywania przez pracodawcę środków funduszu na bieżącą działalność lub nieprzekazywania środków na konto funduszu pomimo ich naliczania, związkom zawodowym zgodnie z postanowieniami art.8 ust.3 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U.2012.592) przysługuje prawo wystąpienia do sądu pracy z roszczeniem o zwrot lub przekazanie funduszowi socjalnemu środków. W tym przypadku legitymacja czynna przysługuje wyłącznie związkowi zawodowemu, nie zaś poszczególnym pracownikom zakładu pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 sierpnia 2005r. (I PK 12/05).

Mając wszystko powyższe na uwadze Sąd orzekł o oddaleniu roszczeń powodów (pkt I wyroku).

W przedmiocie kosztów procesu orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 w zw. z §11 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego

ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania powodowie, którzy przegrali niniejszy proces, winni zwrócić pozwanemu wyłożone przez niego koszty w postaci kosztów wynagrodzenia fachowego pełnomocnika (pkt II-IV wyroku). W sprawie niniejszej nie zaistniały bowiem żadne szczególne okoliczności, o których mowa w art.102 k.p.c., uzasadniające odstąpienie od obciążania powodów kosztami procesu poniesionymi przez przeciwnika.

SRR Alicja Wiśniewska